

Синаксарско чтење на Велику среду

У свету и Велику среду да чинимо спомен жене блуднице која помаза Господа миром, најбожанственији Оци нам заповедише, зато што ово би мало пре спаситељског страдања. Након што Исус уђе у Јерусалим, и затим беше у дому Губавог Симона, жена к Њему приступи и изли на Његову главу оно скупоцено миро. То беше овде учињено због тога да се, по Спасовој речи, посвуда и међу свима њено најгорљивије дело проповеда. А одакле се она подиже и дође, пошто гледаше Христову саосећајност и заједништво са свима, и још кад сада виде да Га уведоше у дом губавца, за кога закон заповедаше да му се као нечистом одрекне заједница? Помисли, дакле, жена да ће како је ономе губу тако и њену душевну болест исцелити. И тако док Он сеђаше за вечером, на врх Му главе излева миро, чија је цена била тристо динара, тојест шездесет асарија, десет новчића, три сребреника. Ученици јој запретише, а највише Јуда Искариотски, но Христос је заштити, да не би пресекли њену добру намеру. Затим Он и погребене своје напомиње, одвраћајући Јуду од издаје, и жену удостојавајући почаст да ће се посвуда по васељени проповедати о њеном добром делу.

Нека се зна, да се ова жена некима чини да је једна код свих еванђелиста. А није, него је код тројице, како каже божанствени Златоуст, једна те иста, која се и блудницом назива, а код Јована није та, него нека савим друга, која имаде частан живот – Марија, сестра Лазарева, која није била блудница, и Христос је вољаше. Од њих Му је, дакле,

Сѣнаѣаріи во стѣю и велікѣю срдѣѣ

Во стѣю и велікѣю срдѣѣ, помѣзакшіѣ гдѣ мѣромѣ женѣ клѣдніцы, пѣмѣлѣ тѣворіти поклѣша вѣѣтѣвннѣишии стѣѣ: занѣ малѣ прѣжде сѣнѣтелннѣ стѣти сѣ кѣстѣ. Вшѣдшѣ ко іисѣ ко іѣрѣлімѣ, и кѣ домѣ прокажѣннагѣ сілѣвна кѣкшѣ, женѣ кѣ немѣ прѣстѣпнѣ, и нѣзѣлѣ на главѣ срдѣѣ оноѣ многоцѣннѣоѣ мѣро. Оѣчннѣно оѣкѣ срдѣѣ рѣдн кѣстѣ зѣѣ, да по сѣговѣ слѣкѣи вездѣѣ и ко вѣрѣхѣ оноѣ теплѣишиѣ дѣло проповѣстѣлѣ. Сѣкѣдѣ же подвнѣгшнѣл прѣидѣ; занѣже сострѣдѣтелннѣоѣ хрѣтоѣко зрѣшѣ, и ко вѣрѣмѣ ѣкѣнѣтелннѣоѣ, и нѣнѣкѣ пѣче, срдѣѣ кѣ домѣ прокажѣннагѣ тогѣ кѣдѣ ввѣдѣна, срдѣѣ же нечѣстѣ и ѣрѣчѣнна ко ѣкѣнѣнѣ, законѣ поклѣкѣшѣ кѣчнѣ. Помѣсли оѣкѣ женѣ, іѣкоже оноѣгѣ прокѣзѣ, інѣ и сѣлѣ дѣшѣкннѣи недѣгѣ нѣцѣклѣнѣтѣ. И оѣкѣ козлѣжѣнѣл срдѣѣ на кѣчѣрнѣ, на кѣрѣхѣ главѣ срдѣѣ лѣтѣ мѣро, іѣкѣ цѣноѣ сѣциѣ дннѣрѣи трѣхѣ іѣтѣ: сѣже сѣстѣ шѣстѣдѣсѣтѣ дннѣрѣи, пѣкнѣзѣи дѣсѣтѣ, срдѣкренннѣкѣкѣ трѣхѣ. Сѣже оѣчннѣнѣцѣ запрѣтѣшѣ, и нѣнѣпѣче іѣдѣ іѣкаріѣѣтѣкѣи: но хрѣтоѣкѣ сѣѣ злѣстѣпнѣ, да не прѣстѣкѣзѣтѣ дѣкѣрѣгѣ сѣлѣ нѣмѣкренѣлѣ. Тѣже и погрѣкѣнѣнѣ своѣ копомннѣлѣтѣ, іѣдѣ ѣвѣрѣцѣлѣ прѣдѣтелѣстѣлѣ, и женѣ почѣстѣ сподѣклѣлѣ, сѣже вездѣѣ по велѣннѣкѣи сѣлѣ дѣкѣромѣлѣ дѣклѣ проповѣдѣтѣлѣ. Вѣѣдомо же вѣднѣ, іѣкѣ женѣ сѣлѣ, срдѣннѣ оѣкѣ мннѣтѣлѣ нѣкннѣмѣ кѣчнѣ, оѣ сѣнѣлѣтѣѣкѣ вѣрѣхѣ. нѣкѣстѣ же, но оѣ трѣхѣ оѣкѣ, іѣкоже глѣбѣлѣтѣ вѣѣтѣвннѣи злѣтоѣстѣннѣи*, срдѣннѣ и тѣлѣжде сѣстѣ, іѣже и клѣднѣца інѣ іѣменѣкѣлѣ, оѣ іѣѣнна же не кѣтомѣд: но дрѣгѣлѣ нѣкѣкѣлѣ чѣднѣлѣ, и жнѣтѣ іѣмѣцѣлѣ чѣстнѣоѣ, маріѣ сѣстѣрѣ лѣзарѣкѣ, іѣже не іѣкнѣ клѣднѣца сѣциѣнѣ, хрѣтоѣмѣ лѣкѣіѣмѣ вѣѣ. Сѣхѣ же, сѣкѣлѣ оѣкѣ маріѣ, прѣжде шѣстѣ днѣи пѣсѣхнѣ, кѣ домѣ своѣмѣ, іѣже кѣ внѣдѣннѣнѣ, на кѣчѣрнѣ козлѣжѣнѣлѣ, мѣрѣ помѣзанѣнѣ сѣдѣклѣ, на крѣснѣкнѣ

ова Марија у своме дому у Витанији, шест дана пре Пасхе, док је седео за вечером, учинила помазање миром, изливајући га на Његове красне ноге, и косом их отирући, изобилје иметка на њега трошећи, као Богу миро да Му приноси. Јер знаше поуздано да се и у жртвама Богу приноси желеј, и да се свештеници миром помазују, и да је Јаков у давнини стуб помазао Богу (Исх 30:30-31; Пост 28:18; 35:14). И јасно га принесе на дар Учителју као Богу, опет због оживења братовог. Зато јој се ни не обећава плата, док само Јуда, као грамзивац, ропће. А друга је очигледно блудница која два дана пре Пасхе, док је Христос још био у тој истој Витанији, и то у дому Симона Губавог, где је и тада седео за вечером, излива оно скупочено миро на главу, како свети Матеј и Марко приповедају. Због ове блуднице и ученици негодују, журно предвиђајући за милостињу оно што је тачно за Христа спремљено. Овој се, дакле, и плата даде, да се свуда по васељени прослави њено добро дело. Неки, дакле, кажу да је једна, а онај са златним језиком да су две жене.

Има и неких који кажу да их је било и три: две гореспоменуте, које су биле када се страдање Христово дверима приближавало, а трећа да је била пре ових, штавише прва, која ово учини тамо близу, усред проповедања Еванђеља, која беше и блудница и грешница, а која не у дому Губавог, него Симона Фарисеја изли миро одједном и на ноге самог Христа; када се и један фарисеј саблажњаваше, а њој као плату Спас дарује опроштај грехова. А о овој самој једино божанствени Лука у свом еванђељу приповеда, близу средине, како рекосмо (Лк 7:36-50). И после повести о овој блудници, одмах наводи ово,

Ὁναρω νόζτ' εἶ ἡζανκίαι, ἢ γλακίαι κλακί εἶ. ὠτηράιαι, ἡζοκίαια ц'кнѣ нань оупотреклѣиαι, ἢ ἄки кѣ'л мѣро приносѣиαι. Вѣдлаше ко ἡζкѣтнѡ, ἡκѡ ἢ кѡ жѣртѡахъ приносѣиашεε ε'лѣи кѣ'л.: ἢ κλαцієнници мѣромъ помѣзѡвахѣε: ἢ ἡκѡкѡ дрѣкле гѡлапѡ помѣза кѣ'л. Приносѣε же εἶε дѣрѣтѡиαι ἡкѣ'к оѣчѣтелю, ἡки кѣ'л, пакн ὠжнклѣиѣ рѣди крѣтнлгѡ. Гѣмже ниже мздѣ εἶ ὠкѣциклѣεεε, ε'гдѣ ἢ ε'амъ ἡдѣ рѡпциεтѡ, ἡкѡ лѡкѡгѡлжѣтєиѣнѡ. Дрѣгал же ἡкѣ'к κλδннѣца, прѣжде двѡд днѡ пѣихи, кѡ тѡйже κндѣиѣи ε'циε ε'циε хрѣтѡ ἢ кѡ домѡ кѣкшѡ ε'иѡна проκѣјѣннагѡ на κѣчєри, ἢ тогдѣ κѡзлєжѣиѡε, мнѡгоц'кннѡε ὀнѡε мѣро на глκѡ ἡζанкѣεтѡ, ἡκѡже ε'циєнниκѣι мѡтѣεи ἢ мѣркѡ покѣεтѡκѡиѡ. ὠ εἶη же κλδннѣцѣ'к ἢ оѣченици κѣи гѡдѡютѡ, кѡ мѣтѡни хрѣтѡ тѡцѣтєлѣнѡ оѣгѡчѡкннѡε ἡζкѣтнѡ проκѣдѣкшє: εἶη же ἢ мздѣ дѣдѣε, ε'же κѣѡдѣ по κѣлѣннѣкѣι дѡκромѡ ε'л дѣ'кѡ проκѣлѣκнѣεε. ὀκнѣи ἡкѡ ε'дннѡ: λѡκѡмѡ же злѡтѣиѣи ε'циε двѣ жєнѣ κѣтн глѡбѡεтѡ. ὀѡтѡ же нѣкѡи ἢ трѣи εἶ. κѣтн глѡбѡютѡ: двѣ ἡкѡ прѣдрѣєннѣкн, ε'тѣтн хрѣтѡкѡй кѡ дѣрѣεмъ приκѣлѣиѡεиεεε, трѣтѣю же ἡнѡ прѣжде εἶхѡ, пакѣ же пѣрѡдѡ тѣамѡ κнѣзѡ ε'редѣ прѡпѡкѣдн ε'ѣлѣκѣл εἶε εѡтѡкѡршѡю, ἡже ἢ κλδннѣца ἢ грѣшннѣца кѣ'к, κнѡтѣрѡ же дѡмѡ не проκѣјѣннагѡ, но Фарѣεε ε'иѡна. на νόζт' хрѣтѡ ε'магѡ, ἢ κнδннѣ мѣро ἡζлѣкшѣε: ε'гдѣ ἢ ε'дннѡ Фарѣεиѣи εѡκлѡзнѣшєεε, εἶηже ἢ мздѣ εἶεε, ὠεтѡκѣлѣиεε грѣхѡкѡ дѣрѣεтѡ. ὠ εἶη же тѡκнѡ ε'иѡнѣ κѣјѣεтѡεннѣи лѡκѣ* кѡ κѡεѡмъ ε'ѣлѣи κнѣзѡ ε'редѣи, ἡκѡже рѣчєεε покѣεтѡεтѡεтѡ. ἢ по покѣεтн ὠ εἶη κλδннѣцѣ'к, ἡкѣи κѣкѡднѣтѡ ε'циε глѡбѡл: ἢ κѣεтѡ по ε'εмъ, ἢ тѡй прохѡждѣше ε'κκѡзѣ'к гѣдѣи ἢ κѣεи, κѣгѡкѣεтѡѡ ἢ прѡпѡкѣдѡл цѣтѡкѣε κѣјѣε, ὠ нѣхѡже ἡκѣлѣεεε, ἡкѡ не ко κрѣεεε ε'тѣтн εἶε κѣεтѡ. Μннѣεεε ἡкѡ ἢ ὠ κрѣεεεε, ἢ ὠ прѣεμшнхѡ ε'гѡ, ἢ ὠ мѣεтѡ, ἢ лнѡцѡ, ἢ дѡмѡкѡ, ε'циε же ἢ ὠ нрѣκѡ

говорећи: И би после овога, и Он пролажаше кроз градове и села, благовестећи и проповедајући Царство Божије. По томе се пројављује да ово не беше у време страдања. Чини се, дакле, и по времену, и по онима који Га примише, и по месту, и лицима, и домовима, па још и од нарави миропомазанја, да су ово три жене: две су дакле блуднице, а трећа је Лазарева сестра Марија, која животом сијаше часним. И да је други, дакле, дом фарисеја Симона, други Губавог Симона у Витанији, а други опет дом Марије и Марте, сестара Лазаревих, у тој истој Витанији, како се по овоме подразумева. Тако Христу и две вечере бежу, и обадве у Витанији: једна дакле шест дана пре Пасхе у дому Лазаровом, када јеђаше са Њим и Лазар, као што приповеда Син грома, овако говорећи: Шест дана пре Пасхе дође Исус у Витанију, где беше умро Лазар, којег подиже из мртвих. Направише Му, дакле, вечеру тамо, и Марта служаше, а Лазар беше један од оних који су седели за столом са Њим. Марија, дакле, узевши литру мира нардовог чистог скупоценог, помаза ноге Исусове и отра власима својим ноге Његове. (Јн 12:1-3) А друга Му вечера би два дана пре Пасхе, док још беше у Витанији Христос, у дому Симона Губавог, када и блудница дође к Њему, изливајући скупоцено миро, како свети Матеј приповеда да Христос ученицима каже: Знате да ће за два дана бити Пасха. И ускоро опет изјављује: А Исусу кад беше у Витанији, у дому Симона Губавог, приступи к Њему жена, алавастар мира држећи драгоценог, и изливаше на главу Његову док је седео за трпезом. (Мт 26:1, 6-7) Са њим се саглашава и Марко, говорећи: А беше Пасха и Преснаци за два дана, и док је Он у Витанији у дому

μῦροπομάσαντα τρέμα κίτην γενάμα ἰμα: δεῦ ὄκω κλδάνηцы, третію же лазаревδ кίτην еетрд марию, житіема сілюцидію ѣтнікіма. И њныи ὄкω дѡма кίти фарісеа сімона, дрѡгій же проклаженнаго сімона въ кнданіи, и њныи пакн дѡма маріи и мърды еетрх лазаревыхъ въ тѡйже кнданіи, ѡкоже ѡ нхъ раздмѣти ееть: ѡкω и деῦ кеерѣ кѣтѣ хрѣд, и ѡкои въ кнданіи: едина ὄкω прѣжде шестіи днѣи пѣхн въ домѣ лазаревѣ, егдѣ ѡдѣше еъ нима и лазарь, ѡкоже грѡмовъ сіма повѣтѣветъ*, глагола еице: прѣжде шестіи днѣи пѣхн, пріиде иисъ въ кнданію, ѡдѣже кѣ лазарь ѡмерий, егѡже козѡдѣже ѡ мѣртвыхъ. соткориша ὄкω емд кеерю, тѣма, и мърда елѡше: лазарь же едина кѣ ѡ козлежѡцихъ емд. Маріа ὄкω пріемши літрѣ мѣра нѣрда пѣтїки многоцѣннаго, помаза нѡзѣ ии кокѣ, и ѡтрѣ власкѣ коими нѡзѣ егѡ. дрѡгѣл же кеерѣл кѣтѣ емд прѣжде двоѡ днѡ пѣхн, ециѣ ециѣ въ кнданіи хрѣд въ домѣ сімона проклаженнаго, егдѣ и клднница пріиде къ немд многоцѣнноѣ мѣро ѡзанкѡци, ѡкоже ециенный мѣрѡи повѣтѣветъ глагола., ѡкω ѡ хрѣдѣ ко ѡченикѡма: кѣтѣ, ѡкω по двоѡ днѡ пѣхѣ кѣдетъ. И помаѣл пакн нанѡитъ: иисѣ же кѡкшѣ въ кнданіи, къ домѣ сімона проклаженнаго, притѣпѣ къ немд женѣ, ѡлѡкѣтрѣ мѣра ѡмѣци тѣжкоцѣннаго, и козанкѡше на главѣ егѡ козлежѡцаго. емѡже согладетъ и мѣркѣ, глагола.: кѣ же пѣхѣ, и ѡпрѣиноцы по двоѡ днѡ, и ециѣ емд въ кнданіи къ домѣ сімона проклаженнаго козлежѡцѣ, пріиде женѣ: и елика по іема. прѡциѣл же и глаголюци, едина и тѡжде кѣти, ѡ четѣрѣхъ еѣлітѡвѣ женѣ помазакшѣ гѣл мѣромѣ единаго и тогѡжде мнѡтѣ кѣти сімона, фарісеа же и проклаженнаго: егѡже и ѡтѣдѣ лазарѣ же и еетрѣ егѡ маріи и мърды, кѣти нѣци ѡдѣша, и едина кеерю и тѡжде, и тѡйже и едина дѡма егѡ, ѡже въ кнданіи, ѡ негѡже и гѡрница

срешће вас човек који носи крчаг воде и он ће вам показати велику горњицу, застрту: тамо нам зготовите. А они отишавши, вели, нађоше као што им каза и уготовише Пасху, очигледно ону законску која је бивала код врата, коју дође и учини са ученицима, како каже божанствени Златоуст. Када затим би Вечера, она Тајна, и кад усред ње изврши божанско прање, опет седа за јело и предаје нашу Пасху на самој трпези, како то приповеда и Јован златног језика, и то дакле беше тако. А божанствени Јован, уз њега и Марко, божанствени еванђелисти, додадоше нешто и о каквоћи мира, које назваше право и скупоцено. А намислише да га назову пистикон, дакле право, нелажно и нерастворено и очувано у чистоти, а изгледа да ово би и неки назив најособитијег и првог мира. А Марко додаје да жена из горљивости разби и посуду, пошто беше уског грла, коју зове и алабастар. А ова посуда је стаклена, како каже свештени Епифаније, направљена без иједне дршке, за коју се каже и викион. А оно миро беше састављено и од многих других твари, али понајвише од ових: смирне, миомирисног цвета цимета, то јест миришљавог штапића, и уља.

Но ти који се помаза умним мирисом, Христе Боже, ослободи нас долазећих страдања и помилуј нас, као једини свет и Човекољубац. Амин.

ἰωάννησιν ποικιλοτρόπως, ἡ εἰ. οὐκ ὅτι. βῆενθενний же ἰωάννησιν, кз
εἰμδ ἡ μάρκω, βῆενθενний ἐνλίετι, ἡ μύρα κίδη приложίши, κῆροε
εἰε ἡμενωάκше ἡ многоцѣнное. возмиңша же πῆετικόνъ, εἰετк
κῆροε нарици, нелѣтное же ἡ нераеткорѣнное ἡ κῆренное кз
чистотѣ, негли же ἡ нарицание кѣ некое еіе, ἡзрѣднѣишаго ἡ
περγаго мύρα. прилагѣтк же μάρκω, ἡκω ἡ εοεδѣ εοκρѣши ѿ
тцианіа жинѣ, ἡки тѣсноεχόдный, ἡже ἡ ἀλαβѣстрѣ ἡμενѣетк. βετк
же εἰε εοεδѣ εтккланный, ἡкоже глаголетк еііенный ἐπιφάνій, кез
ρѣкоλти εοтворѣнный некіа, ἡже ἡ кѵкіонъ еіце глаголетк. Бѣ же
мύρο оное сложенное ѿ κίδωкз οὐκω ἡ ἡныкз многицз, пѣче же ѿ
εіцз, εμύрны, цѣкѣта кѣнλωма κλгоухάνна, εἰεтк, трѣоти
ἀρωματικѣа, ἡ εἰεа.

Но ἡже οὔμныкз мύромз помазавыйкз хрѣте кже,
находѣцицз εтратѣи евокодѣ, ἡ поміади нагз, ἡкω εδїнцз е.к ἡ
члѣкколѣкѣцз, амїнк.

Синаксарско чтење на Велики четвртак

У свети и Велики четвртак, божанствени Оци који све добро уредише, примопредајно од божанствених Апостола и свештених и божанствених Еванђеља, предадоше нам четворо да празнујемо: свето прање; тајну вечеру; јасно предање ових наших страшних тајни; натприродну (изванредну) молитву, и само оно издајство, јер се наике јеврејска пасха[1] (јагње) петком имала жртвовати.

Пошто беше прикладно да (пред)изображењу последује и стварност, а у њему јасно и овој нашој пасхи – Христу, да се жртвује, предухитривши (јеврејску пасхалну вечеру) Господ наш Исус Христос, како божанствени Оци кажу, извршава је са ученицима у вече четвртка. Јер то се вече и сав петак (дању) код Јевреја као један дан рачуна; јер овако они броје, „ноћоданство“ то називајући. Изврши Он дакле ову (пасхалну вечеру) и тада – како неки рекоше, а од којих је један и божанствени Златоуст – са ученицима по Закону сврши. Прво усправно стојећи и опојасани, у обућу обувени, палицама се подупирући, и друго што Закон заповеда, да се не би помислило да је законопреступник.[2] А ово све је припремио Зеведеј[3], јер он беше онај „који носи крчаг воде“, како каже Велики Атанасије, ако други и другачије о томе говоре. А потом оно још савршеније показујући ученицима, и тајну ове наше Пасхе предаје у горњици, када већ наступи ноћ.

Када, вели, би вечера, седе са Дванаестицом за трпезу. Но гледај да ово не беше Пасха по Закону, јер беше

Сѹнаџарїи во ст҃кїи ѿ великїи четверто҃кѣ

Во ст҃кїи ѿ великїи четверто҃кѣ, ѿже к҃. доврѣк҃ счинившии к҃жеи҃твеннии О҃тци, дрѣг҃дрѣгопрїимательнѡ ѿ к҃жеи҃твенныхъ же апла, ѿ сїи҃ннихъ ѿ к҃жеи҃твенныхъ сѹлїи, предаша намъ чет҃и҃ре нѣкаа прѣзднѡвати: сїи҃нноѡ о҃мовѣнїе: таїннѡ к҃черю: прѣданїе іакѣ с҃же по намъ ст҃рашныхъ ч҃иннѣ: преест҃ественнѡ мл҃твѣ, ѿ с҃моѡ то прѣдательство: понѣже ко сѹврейскаа Фѣска по пал҃тцѣ жр҃етиса имѣше. Пѣше же о҃ркѡ прикладно, ѡкразованїю послѣдствѡвати ѿ истинѣ, кѣ тома іакѣ ѿ с҃же по намъ пѣцѣ жр҃етиса хр҃тѣ, прѣдварѣва г҃дѣ наша іи҃сѣ хр҃тѡсѣ, іакже к҃жеи҃твеннии О҃тци глаголютѣ, дѣи҃ствѣтѣ тѣю со о҃р҃чкѣи кѣ к҃черѣ четверткѣ. тоѡ ко к҃черѣ ѿ пал҃то҃кѣ кѣсѣ, с҃динѣ дѣнѣ о҃ сѹврейскаа калѣндѣрѣ: іи҃це ко онѣ чїс҃лѣтѣ ноцѣдѣнѣткѡ глаголюще. дѣи҃ствѡка о҃ркѡ сїѡ ѿ тогдѣ [іакже рѣша нѣцѣи] со о҃р҃чкѣи по законѣ, іх҃же с҃динѣ с҃рѣтѣ ѿ к҃жеи҃твеннии златѡбѣтѣ. Перѡе прѡрѣтѡ сто҃лѣце, ѿ ѡпо҃лсннѣ, кѣ с҃погѣ ѡсѣбѣннѣ, жезлѣ подпирѡющеа, ѿ іи҃на с҃лїка законѣ повелѣкѣтѣ, да не законопрѣтѣпенѣ кознепѣдѣтѣ. Сї. Во зевѣдѣи о҃р҃готѡва: іи҃н ко кс҃дѣлѣ носїи кодѣ, іакже великїи глаголетѣ а҃дланїи, іи҃це іи҃ннѣ іи҃накѡ ѡ іемѣ рѣша. Потѡмѣ же о҃р҃чкѡмѣ совершѣннѣишаа показѣа, ѿ с҃же по намъ пѣхѣ ч҃иннѣткѡ прѣдѣтѣ на гѡр҃ницѣ, о҃р҃жѣ нашѣдшии ноци. К҃черн ко, глаголетѣ, кѣкшии, козлежѣ со двѣманѣдѣтѣ. Зрї же, іакѡ не сїѣ кѣше законнаа пѣхѣ, к҃черѣ ко ѿ козлежанїе, ѿ хлѣкѣ, ѿ кодѣ: тѣмѡ же к҃. пѣсѣна о҃гнѣмѣ, ѿ кезкѣснѣ. Прѣжде же начѣтїа с҃же к҃черѣтнѣ, [іи҃це ко глаголетѣ к҃жеи҃твеннии златѡбѣтѣ] ѿ к҃черн козлѣтѣ, ѿ полгѣтѣ нїзѣ рїзы, ѿ кодѣ ко о҃мыкѣльннѣцѣ калѣрѣтѣ с҃мѣ с҃модѣи҃ствѣлїи

вечера и седење за трпезом, и хлеб, и вода, а тамо је све печено на огњу и бесквасно. А пре но што поче да се једе (ово каже божанствени Златоуст), устаје од вечере и полаже доле хаљине, и воду у умиваоник улива, сам све самоизвршавајући, те уједно и Јуду постићује, а уједно и другим ученицима напомиње да не траже старешинства. Тако и после прања поучава: Који хоће да буде први, нека буде од свих последњи, самог Себе поставивши за пример. А открива се да је пре свих Христос опрао Јуду, који је бестидно председавао, а на послетку и до Петра долази. А овај, будући горљивији од других, Учитељу то забрањује, па онда још наглије одустаје.

Умивши им, дакле, ноге, и узвишеност преславну смерношћу показавши, опет узев хаљине и седавши за трпезу, поучава их да љубе један другог и да старешинство не траже. А док су јели и о издајству започиње. Док се ученици од ових речи узнемиравају, каже Исус Јовану насамо и тајно: Коме ја умочивши хлеб подам, тај је издајник мој. (Јер ако би Петар знао ову реч, убио би Јуду.) И опет: Који умочи са мношћом у зделу руку; а ово се оба двоје збило. Затим мало шта оставивши, узев хлеб, каже: Примите, једите; па слично томе чашу: Пијте из ње сви, још рекавши: Ово је крв моја Новога завета, ово чините у мој спомен. Но ово чинећи, и сам јеђаше и пијаше са њима. А види како хлебом назива тело своје, а не преснацем; нека се стиде дакле они који на жртву преснац приносе. А преко хлеба уђе у Јуду сатана, пошто га већ пре тога беше искушавао. Сада се свеконечно у њега усели.[4] И изашавши, вели, нагодбу предложи првосвештеницима да им га изда за тридесет сребреника.

ка., кѣдѣтѣ ѿкѡ іѣдѣ ѡрѣамалѣл, кѣдѣтѣ же ѡ дрѣгѣмѣ ѡчѣнкѡмѣ коиспѡминѣл, ѣже стѣрѣишнѡстѣ не ѡкѣтѣ. Іѣкоже ѡ по ѡрѡкѡніи накарѣдѣтѣ, глагола: хотѣи кѣтѣ пѣрѣкѣи, да кѣдѣтѣ кѣтѣхѣ послѣднѣи, самогѡ себѣ положѣтѣ во ѡказѣніе. Іѣвлѣтедѣ же, іѣкѡ прѣжде кѣтѣхѣ іѣдѣ ѡрѣкѣ хрѣтѡстѣ, кѣзѣтѣдѣтѣ прѣдѣдѣша: послѣднѣи же кѣ петрѣ прихѡдѣтѣ: іѣи же тѣплѣшнѣи ѡнѣхѣ іѣи, ѡчѣтелѡ козѣранѣтѣ, ѡ ѡртѣглѣтѣ пѣкѣи ѡкѣлѣтѣ. Оуѡмѣкѣ ѡкѡ іѣхѣ нѡгѣи, ѡ козѣмѣніе прѣслѣкѡне смѣрѣніемѣ показѣтѣ, кѣзѣмѣ рѣзѣи пѣкѣи, ѡ козѣлѣтѣ, накарѣдѣтѣ іѣхѣ лѡкѣтѣи дрѣгѣ дрѣгѣ, ѡ стѣрѣишнѡстѣ не ѡкѣтѣ. Іѣдѣщѣмѣ же іѣмѣ, ѡ ѡ прѣдѣтелѣстѣтѣ кѣдѣтѣ начѣло. Алѣтѣщѣмѣ же ѡ словѣи ѡчѣнѣнкѡмѣ, глаголетѣ іѣстѣ іѡаннѣ ѣдѣномѣ тѣишѡ: ѣмѣже іѣстѣ ѡмѡчѣтѣ хлѣкѣ подѣмѣ, тѡѡ ѣстѣ прѣдѣлѣи мѣл. Іѣце ко кѣи кѣдѣлѣ пѣтрѣ слѡво, іѣкѣ іѣи ѡнѣхѣ тѣплѣшнѣи, іѣдѣ ѡрѣкѣтѣ кѣи кѣлѣше. Іѣ пѣкѣи: ѡмѡчѣкѣи со мнѡшћѡмѣ козѡлѣо рѣкѣтѣ: іѣкоже ѡколѣ кѣиша. Тѣже мѣлѡмѣ тѣтѡ ѡртѣглѣ, кѣзѣмѣ хлѣкѣтѣ, глаголетѣ: прѣимѣтѣ, іѣдѣтѣ, ѡ чѣшѣ подѡкѣтѣ: пѣитѣ ѡ неѣлѣ кѣи, рѣкѣтѣ, іѣлѣ ѣстѣ крѡкѣ моѣ нѡкагѡ закѣтѣ, іѣе тѣворѣтѣ кѣ моѣ коиспѡминѣніе. ѡкѣче ѡ іѣмѣ іѣе тѣворѣлѣ, іѣдѣлѣше ѡ пѣлѣше ѣтѣ нѣми. Зрѣи же, іѣкѡ хлѣкѣтѣ глаголетѣ тѣкѣло себѣ, іѣ не ѡпрѣкѣнѡкѣ: да послѣдѣлѣтѣ ѡрѣко іѣже жѣртѣтѣ ѡпрѣкѣнѡкѣ приносѣлѣи. По хлѣкѣтѣ же кѣиѣде ко іѣдѣлѣтѣ іѣкѣшѣлѣнѣи ко ѣгѡ прѣжде, нѣкѣтѣ кѣекѡнѣчѣнѡ кѣ негѡ кѣелѣлѣ. Іѣ іѣзѣшѣдѣтѣ, глаголетѣ: сложѣніе положѣи іѣрѣіерѣѣлѣмѣ, да прѣдѣлѣтѣ ѣгѡ іѣмѣ на трѣдѣлѣтѣи рѣкрѣнѣцѣхѣ. Оуѣчѣнѣцѣи же по кѣчѣри іѣзѣкѣлѣ на гѡрѣ ѣлеѡнѣкѣлѣ, кѣ нѣкѣкоѣ сеѣлѡ, глаголемѡе геѣлѣманѣи. По мнѡзѣтѣ же глаголетѣ іѣмѣ іѣстѣ: кѣи кѣи соклѣзѣнѣтѣлѣ ѡ мнѣ кѣи нѡщѣи іѣи. Пѣтрѣ же рѣчѣ: іѣце ѡ кѣи, іѣстѣ не ѡкѣрѣдѣлѣ тѣкѣ: кѣлѣше же пѡздѣтѣ, іѣрѣтѣ глѣкокѡнѡщѣи. Ѣнѣ же глагола: прѣжде дѣже не козѣглѣнѣтѣ пѣчѣлѣ дѣлѣи, ѡкѣрѣжѣишѣлѣ менѣ трѣждѣ, ѣже ѡ кѣлѣтѣ.

А ученици после вечере изађоше на гору Маслинску, на једно поље звано Гетсимани. И после много другог, каже им Исус: Ви сви ћете се саблазнити о мене у ноћи овој. А Петар рече: Ако се и сви, ја се нећу одрећи Тебе. А беше касно, односно дубока ноћ. И Он рече: Пре него се огласи петао двапут, одрећи ћеш ме се трипут, што и би. Што бојазан неизмерна ухвати Петра, то Бог показиваше немоћ природе, и уједно зато што му васељену уручи, да би (Петар) од своје природе оно благопримерно разумео, те милостив био према онима који греше. Но трикратно Петрово одрицање изображаваше грех свих људи према Богу. Прво – заповест коју преступи Адам; друго – преступ писаног Закона; и треће – у вези самог оваплоћења Слова. Ово све опет напоследку Спаситељ исцели троструким покајањем, ради којег: Петре, љубиш ли ме?, трипут изрече. И после тога, човечански показујући како је страшна свима смрт, каже ученицима: Жалосна је душа моја до смрти. И прешавши колико камена добачај, помоли се трипут, рекавши: Оче мој, не може ли чаша ова проћи ме, да је не пијем? И опет: Оче, да ли је могуће да мимоиђе ме чаша ова, да је не пијем? Уједно, дакле, и као човек ово говори, а уједно и ђавола вешто прелази, да овај, мислећи и за Њега да је човек зато што се изгледа боји крсне смрти, не би пресекао тајну. И вративши се и наставши ученике у сан утопљене, Петру се обраћа, овако говорећи: Зар ни један час не могосте пробдети са мном? Односно: Ти који кажеш да ћеш се и до смрти подвизавати, тако сневаш са другима.

И дошавши на другу страну потока Кедарског, где беше врт, отпочину тамо са ученицима својим. А имаше

κολλήσιον ἐκ μίτρων πετρὸς ἰσθῶς κίκισθ: εἶθ' ἠνεμοῖνος ποκαζύωνθ
 ἐστερετῶ, ἢ κδπνω ποπέζε βελένθθ εἰμθ κρδθ, да ὡ σκωεῶ
 ἐστερετῶ ὀδοκοδομήτηλοε ραζδμῶε, μλθκηνθ κδδρετθ κθ
 εορθκῶμθ: Ὁκάθε τρнкратноε петρόко ὡκержένιε, κεῖχθ
 челоκῶκωκθ грῑчθ κθ εἶθ' ἠζωκρζοκῶше. Пёркоε, ζάποκῶδα ἴζε
 претдпн ἄддмч. κтороε, πῑсаннагω ζακόна претдплένиε. трῑтῑе же,
 εἰμοε κωплоциένиε ελόка: ἔже пῑкнι ποελῶдн εἶεζα трεῑδкыμθ
 ποκαλῆиεμθ ἠεцῑкаῖ: ζα ἔже, пётре, лѡкншн лн мл, трнждм ἠзрелн.
 По ечθ же глаголетθ ὀῑчкѡмθ, [челоκῶεкоε ποκαζδλ, ἰκω
 ετραшнῆ κῶεμθ εμῑртθ] прнскѡркнῆ ἔετθ дшлῆ молῆ дῑже до εμῑртн.
 ἠ прешῑдθ ἰκω κῑмене κержένиε, помолнῑελ трнкрῑткῑ, рῑεκθ: Ὁῑе молῆ,
 ἰце не κозмѡжетθ чῑша еἶλ прейтн ὡ менῑ, ἰце ἴ не пῑѡ: да
 κδдρεтθ κѡлθ тѡѡл. ἠ пῑкн: Ὁῑе, ἰце мѡцно, да мнῑμω ἠдρεтθ ὡ
 менῑ чῑша еἶλ; Кдпнω ὀῑεω ἰκω члвῑкῶ εἶε глагола, κдпнω же ἢ
 дῑῑкола преходῆ χнтрѡтнω: ἰκω да ннцῑδλ ἢ Ὁнго челоκῶка
 κῑчн, ζα ἔже нῑгли κѡлчнελ, εμῑртн рῑдн κрῑεтнμθ не прεῑεчῑтθ
 тῑннεткῑ. κозκῑрῑμελ же ἢ ѡκρῑтθ ὀῑчкῑ εноμθ ποгрδженμ, κθ
 петрд ѡκρῑцῑεтελ, ечце глагола: нн ἑднῑагω лн члῑ κозмогѡεте
 ποκῑтн εѡ мнѡѡ; еῑрῑчθ, тῑ глаголаῖ дῑже ἢ до εμῑртн
 подвнзῑтнελ, ечце εѡεтῑδешн εθ прѡчнμн. Прншῑдθ же ѡε Ὁнθ
 пѡлθ ποтѡка κῑдрεкагω, ἠдῑже εῑε κертѡгрῑдθ κѡκворнῑελ тῑμω εѡ
 ὀῑчнннкῑ σκѡμн. Чῑртω же тῑμω прнходнчн Ὁκῑчῑ ἠμῑελше.
 тῑεμθ ἢ ἰδῑа κῑдῑше мῑεтѡ: ἠже нῑкнчθ ὡ κѡннθ κзῑεμθ, ἢ
 нῑрѡдῑл ποεлῑδῑωνθ, прῑдῑе нῑ ἰῑελ, дῑкθ ἠμθ локзῑнῑλ знῑῑменнῑε. Ὁῑῑ
 же речῑ, знῑεже мнѡгажды ὀῑдержῑнθ κῑкῶ, неῑκленθ ὡ релῑ ἠчθ
 прѡхождῑше: ἰκѡже ἢ ζῑε εἰμθ χῑῑѡε прῑжде ἠεχѡднчθ κθ нῑμθ
 глагола: κѡгѡ ἠцеете; Ὁнῑ же εῑῑ ἢ εῑε не ποзнакῑхῑ, не κѡ нѡцῑ
 прεткῑкῑнῑλ κῑше, σῑεтῑлῑа κѡ κῑша, глаголетθ, ἢ σῑεцῑμθ горῑцῑλ,

обичај често тамо да долази. Тако и Јуда знаше место: он неке од војника узевши, са народом који му је следио дође на Исуса, давши им знак пољупца. А за ово им рече зато што је (Христос) много пута био задржан, па непримећен из средине њихове пролазио. Тако и овде прво сам Христос њима прилази, говорећи: Кога тражите? А они Га још не препознаваху но не стога што им је ноћ у сметњу била, јер светиљке и свеће беху, вели, упаљене, и са страхом павши, одвојише се, и кад опет дођоше сам им одговараше. А Јуди, који учини нагодбу, Христос каже: Друже, на то си дошао, односно: На то што си дошао, Јудо, благовремено је. И опет каже: Као на разбојника ли изиђосте са ножевима и кољем да ме ухватите? А у ноћ дођоше да не би какав немир у народу био. Тада најгорљивији Петар, пошто од вечере беху на такво шта спремни, ударивши првосвештениковог слугу по имену Малхо, десно му ухо одсече. А Исус знаше да ће првосвештеници рећи: Није добро Закон слушао и учио. Христос је дакле ово забранио Петру, пошто није добро ономе који је послушник духовног мужа да мач употребљава, а Малхово ухо је исцелио.

И ухвативши дакле Исуса, свезана га доводе на двор првосвештеника Ане, који беше таст Кајафин, јер тамо беху окупљени сви који против Христа причаху, фарисеји и књижевници. Овде оно Петрово одрицање због слушкиње бива, и пошто ноћ уто прође, петао се огласи трећи пут, а он сетивши се заплака горко. И кад време већ до јутра дође, Христа од Ане до првосвештеника Кајафе доводе, где и плување прими, и лажесведоци позвани бише. А кад се озари дан, Кајафа Га шаље Пилату. А они који Га доведоше,

ѿ ст҃рахома пѣдше ѡлѣчишася, ѿ пакѣи пришедшымъ елма ѡкѣцѣкаше. Іѡдѣ же сотворшѣ сложенїе, хр҃тоу глаголетъ: дрѣже, на неѣже еси, ирѣчкѣ, на неже пришелъ еси іѡдо, кѣговрѣменно есѣтъ. ѿ пакѣи глаголетъ: іѡко на разбоѣника ли ѿзыдоште со оубѣжїемъ ѿ древекѣи іѣти ма; въ ноци же прїидоша, да не нѣкла молкѣ ѡ народа кѣдетъ. Тогдѣ теплѣишии петръ ѿзвѣкъ ноужъ, ѡ кѣчерѣ ко кѣхѣ къ ищекѣмъ оубоѣкленѣи, архїереѣка ракѣ мѣла ѿменемъ поразїкѣ, деиноѣ оубо ѡсѣчѣ. вѣдѣше же іиѣ, іѡко архїереѣ рекѣтъ: не доверѣ законъ елѣшаше ѿ оубѣжїе: козбранѣетъ оубо петръ хр҃тоу, іѡко не доверѣ есѣтъ поелѣшникѣ елѣмъ дѣхѣнаго мѣжа, мѣлѣ оубо трекѣлѣти: мѣлко же оубо ѿцѣклѣетъ. елѣше же оубо іиѣ, елѣзна прикѣдѣтъ на двѣрѣ архїереѣ анны, ѿже кѣте тѣетъ кѣіѣфы: тѣмъ ко кѣхѣ вѣи оубранѣи на хр҃тѣ глаголюи, фарїеѣ ѿ кнїжницѣ. Зѣѣ іѣже на петрѣ ѡ оубоковнїцѣ, ѡкѣрженїе егѣо кѣкѣетъ, ѿ ноци поурѣдѣ ѿжѣнїемъ, пѣчѣемъ козглѣи третїе: онъ же помѣнѣкъ коспѣлка гѣркѣ. ѿ крѣмени оубо ко оубрѣ пришедшѣ, ѡ анны ко архїереѣ кѣіѣфѣ хр҃тѣ прикѣдѣтъ, ѿдѣже ѿ ѡпекѣнїе прїѣтъ, ѿ лажесвѣдѣтелѣи козкѣнѣи кѣша: ѿ ѡзарѣнїемъ днѣо къ пѣлѣтѣ егѣо посылѣетъ кѣіѣфа. Прикѣдшїи же егѣо, глаголетъ, не кнїдоша къ прѣтѣрѣ, да не ѡкѣкѣрѣлѣтъ, но да іѣдѣтъ пѣхѣ. оубо крѣвѣтѣмъ оубо, іѡко кѣззакѣннѣ неѣли архїереѣи ѿ фарїеѣи тогдѣ содѣлаша прѣложїкѣи пѣхѣ, іѡкоже глаголетъ ежѣетѣннѣи златѣоубѣтъ: къ ноци ко онѣ подѣкѣше ѿмъ тѣю іѣти, но хр҃тоу радѣ оубѣжїетѣ прѣложїша. ѿ іѡко тогдѣ дожно кѣше ѿмъ іѣти ѿ, іѡкѣ хр҃тоу, прѣжде кѣчерѣ ноциѣ іѣдѣи, тѣже тѣинонѣдѣнѣкѣ оубо крѣннѣмъ: ѿлѣ іѡко къ законѣмъ ѡкѣрѣкѣ подѣкѣше, іѡкоже рѣчѣно кѣетъ, ѿ ѿгнѣнѣи кѣти: іѡаннѣ ко прѣжде прѣзѣдннѣкѣ глаголетъ пѣхѣ. оубо радѣ кѣкѣхѣ кѣвннѣхѣ къ четѣртѣоу, ѿ ноци егѣо тогдѣшнѣю ѿ мѣ

Синаксарско чтење на Велики четвртак

вели, не уђоше у претор да се не оскврну, но да могу јести пасху. Окупљају се, дакле, првосвештеници и архијереји, јер изгледа незаконито учинише и одложише Пасху, како каже божанствени Златоуст; јер те ноћи је требало да је једу, али ради Христовог убиства је одложише. А да им је тада било обавезно да је једу, то је показао Христос, који је прво ноћу (пасхалну) вечеру јео, а затим тајнонаучио савршеном; или (је појео) зато што је у образу Закона, како је речено, требало да буде и сама стварност; јер Јован каже: пре празника Пасхе (Јн 13:1). Ради свега овога што би у четвртак и ту ноћ, и ми празнујемо спомен страшних и неизречених оних дела и делања, са страхом то чинећи.

Неизреченом Твојом благоутробношћу, Христе Боже наш, помилуј нас.

Сѹнаѡарїи во сткїи њ великїи четвртокѡ

празднѡемѡ, поминанїе стравных ѡ неизреченных делѡ оных ѡ
деланїи со стравомѡ творѡце. Неизреченных творѡмѡ благоутробїемѡ
хрїсте вѡже нашѡ, помилѡди нашѡ, ѡминѡ.

Синаксарско чтење на Велики петак

У свети и Велики Петак, свете и спаситељске и страшне страсти (страдања) савршавамо, Господа и Бога нашега Исуса Христа, које нас ради вољно прима: пљувања, бијења, ударце, увреде, исмејавања, багрену одежду, трску, сунђер, оцат, клинове, копље, и после овога свега – Крст и смрт; а све ово се у петак деси.

Јер када након тога што за тридесет сребреника од друга и ученика свога беше продат и издат, прво Га воде код Ане првосвештеника, који Га шаље код Кајафе; овде док је био пљуван, и ударан по образима, а уједно и изругиван и исмеван, чуо је: Прореци нам, Христе, ко је тај који те ударио? Тамо и лажесведоци дођоше, клеветајући да рече: Разорите храм овај, и за три дана подићи ћу га; и како рече да је Син Божији, када и првосвештеник, не трпећи „хулу“, хаљине своје раздера.

Када би јутро, воде Га код Пилата у претор, а они сами не уђоше, да се, вели, не оскврну, но да једу пасху. А Пасхом назива сав празник, па и тада беше како је и требало. А Христос један дан пре ову законску пасху учини, хотећи да се у петак заједно (са пасхалним јагањцима) закоље. И изашавши, Пилат их пита за шта Га оптужују. И пошто ништа подобно не нађе у оптужби, шаље Га код Кајафе, а овај опет код Пилата; јер он беше онај који се на Његово убиство устремљивао. А Пилат каже: Узмите Га ви и распните и по Закону вашем судите. А они опет кажу: Не допушта нам се никога да убијемо, подстичући Пилата да Га разапне. Па пита

Свѣта́рїи во стѣи́ и кели́кїи пѣтѣкѣ

Во стѣи́ и кели́кїи пѣтѣкѣ, елика́ и сїи́тѣльнїкѣ и стѣртшнїкѣ стѣрѣти́ ѿквершѣемѣ, гдѣ́ и кѣ́а сїи́а́ на́шегѡ́ и́и́а хрѣ́та, ѣ́же на́сѣ́ рѣ́ди́ ко́лею прѣ́лѣтѣ́: ѡ́плеканїа́, кѣ́снїа́, за́дшѣнїа́, до́стѣ́, насмѣ́тнїа́, кагрѣ́ннѡ́ ѡ́дежда́, трѡ́стѣ́, гѣ́бѣ́, ѡ́цетѣ́, гѡ́здїа́, копїе́, и́ по сї́хѣ́ вѣ́хѣ́, крѣ́тѣ́ и смѣ́ртѣ́: ѣ́же вѣ́а вѣ́а пѣтѣ́кѣ́ содѣ́лшѣ́емѣ.

По кнегдѣ́ ко на трї́десѣ́тнїхѣ́ срѣ́кренїцѣ́хѣ́, ѡ́ дрѣ́га́ и ѡ́чїенїкѣ́ прѡ́данѣ́ кѣ́кѣ́ прѣ́ддѣ́емѣ́, прѣ́жде ко ѣ́ннѣ́ ѡ́кѡ́днїтѣ́л архї́ерїею́, ѣ́же помы́лѣтѣ́ ѣ́гѡ́ кѣ́ каї́афѣ́: ѣ́дѣ́же ѡ́плеканѣ́ кѣ́сѣ́тѣ́, и за́дшѣ́емѣ́ по ланї́тѣ́, кѣ́пнѡ́ же порѣ́гѣ́емѣ́ и помы́кѣ́емѣ́, елика́шѣ́ше: прорѣ́кї на́мѣ́ хрѣ́тї́, ктѡ́ ѣ́стѣ́ ѡ́рдѣ́рнїкїи́ тѣ́; Тѣ́мѡ́ же и лже́свѣ́дѣ́тели прї́ндѡ́ша ѡ́клеветѣ́нїи́, ѣ́акѡ́ речѣ́: разорї́тѣ́ храмѣ́ сї́и́, и́ тремї́ днѣ́мї́ козѡ́кнїгнѣ́ и́: и́ ѣ́акѡ́ речѣ́ е́кѣ́ сї́а́ кѣ́жїа́, ѣ́гдѣ́ и́ архї́ерїе́и хѣ́лї́ не терпѣ́, рї́здѣ́ е́кѡ́ ра́стѣ́рзѣ́.

О́чтѣ́рѣ́ же кѣ́кѣ́шѣ́, ѡ́кѡ́днїтѣ́л кѣ́ пї́лѣ́тѣ́ вѣ́ прѣ́тѡ́рѣ́: и́ тї́н не кнї́дѡ́ша, глагѡ́летѣ́, да не ѡ́сквернѣ́тѣ́л, но да ѣ́дѣ́тѣ́ па́сѣ́хѣ́. Па́сѣ́хѣ́ же кѣ́мѣ́ прѣ́зднїкѣ́ глагѡ́летѣ́, ѣ́лї́ и́ тогдѣ́ кѣ́сѣ́тѣ́, ѣ́акѡ́же подо́каше: хрѣ́тѡ́сѣ́ же прѣ́жде ѣ́днїа́гѡ́ днѣ́ сї́и́ ѡ́творї́ законнї́ю па́сѣ́хѣ́, ѣ́заклѣ́тнїкѣ́ хотѣ́л кѣ́ пѣтѣ́кѣ́. И́зшѣ́дѣ́ же пї́лѣ́тѣ́, вопрошѣ́тѣ́ ѣ́: ѡ́ че́сѡ́мѣ́ ѣ́гѡ́ ѡ́глагѡ́лѣ́ютѣ́; и́ понѣ́же нї́чѣ́гѡ́же подо́кно ѡ́верѣ́тѣ́ ко ѡ́глагѡ́лнї́и, помы́лѣтѣ́ ѣ́гѡ́ кѣ́ каї́афѣ́. О́нѣ́ же па́кн кѣ́ пї́лѣ́тѣ́, ѣ́ко́ тѡ́и́ кѣ́ на ѣ́гѡ́ ѡ́кнї́стѣ́ко ѡ́стрѣ́мѣ́лѣ́нїкѣ́. О́нѣ́ же глагѡ́летѣ́: понї́мї́тѣ́ ѣ́гѡ́ кѣ́ и́ распнї́тѣ́, и́ по закѡ́нѣ́ кѣ́шѣ́емѣ́ ѣ́ддї́тѣ́. О́нї́ же па́кн глагѡ́летѣ́: не до́стѡ́нїтѣ́ на́мѣ́ ѡ́кнї́тнї́ нї́когѡ́же, распѣ́тнї́ пї́лѣ́тѣ́ по ѡ́цѣ́рѣ́нїи́. вопрошѣ́тѣ́ же хрѣ́тѣ́ пї́лѣ́тѣ́: ѣ́це́ црѣ́кѣ́ ѣ́дѣ́вкѣ́ ѣ́стѣ́; О́нѣ́ же не ѣ́спѡвѣ́дѣ́тѣ́, но кѣ́чнїи́: не кѡ́ ѡ́ мї́ра сѣ́гѡ́ моѣ́ црѣ́тѣ́ко,

Пилат Христа, да ли је Цар Јудеја. А Он, Вечни, не признаје, већ каже: Није од света овога моје Царство. Хотeћи, дакле, да Га пусти, Пилат најпре онима каже да ниједну присталу кривицу не њему не налази. Затим обичај предлаже да се ослобађа један сужањ за сваки празник, а њима се Варава угоднији од Христа чини. И Пилат учинивши дар Јеврејима, прво шиба Исуса, па га са војницима изводи обученог у црвену одећу, покривеног трновим венцем, у десницу му трску (палицу) ставивши, док му се војници изругују говорећи: Радуй се, Царе јудејски. Ипак, овако се благодати наругавши, Пилат опет каже: Ни једну смртну кривицу не налазим на њему. А они ће: Но ми ћемо Њега укротити, веле, зато што себе назива Сином Божијим. На ово што рекоше, Исус ћуташе, а народ клицаше Пилату: Распни, распни Га. Јер нечасном Га смрћу хтедоше покрити, да Му разводње благу успомену од среде. Пилат, као да их посрамљује, каже: Цара ли нашега да распнем? А они кажу да немају другог цара осим кесара. Јер пошто похуливши ништа не успеше, на кесара се позивају, да барем овако испуне лудост. Јер кажу: Сваки који себе царом чини, противи се кесару. Док ово биваше, жена Пилатова, побојавши се страшних снова, посла к њему, говорећи: Ништа између тебе и тога Праведника да не буде, јер због Њега већ много ноћу пострадах. А овај оправши се, одбацује кривицу за крв Његову. А они клицаху: Крв Његова на нас и на децу нашу; ако овога оставиш слободна, ниси друг кесару. Овога се, дакле, побојавши, мада је тачно знао да је Он невин, Пилат Га предаје на крсну осуду, пустивши Вараву. Ово видевши и бацивши сребренике Јуда одлази, и отишавши дављењу се предаде, на дрво се

глаголетъ. Хотѣ же ѡрѣшиѣти ѣгѡ пїлѣтъ, пѣрвѣе о҃ркѡ ѡнѣмъ глаголетъ, ни ѣдїниѡ на негѡ кинѣ клѣголичныѡ ѡкрѣтити. Тѣже ѣдїнаго на кїиждѡ прѣзднеикъ икѡзна ѡкѣчїи ѡрѣшиѣти предлагѣтъ: ѡнѣже о҃гѡденъ карѣвѡ пѣче хрїстѡ мнїтеѡ. Пїлѣтъ же іѡдѣѡмъ дѣрѣѡнѣ, кїкъ ѡнѣ прѣжде, іѡзѡдїтъ ѡ кѡнны, во ѡдѣкѡнїе ѡколѣна червлѣное, тернѡкыѡ же вѣнцѣмъ ѡкложѣна, ѡ вѡ деснїцѣ ѣгѡ трѡстѣ вложїкѣ, рѣгѣмѡ же ѡ кѡннѣ, рѣдѣнѣѡ, глаголющїхъ, црїѡ іѡдѣнскїи. ѡбѡче іѡце ко клѣгодѣти порѣгѣѡѡ, пѣки глаголетъ пїлѣтъ: ни ѣдїнѣ же смѣрти кинѣ ѡкрѣтитѡ вѡ нѣмъ. ѡнї же, но мѣ ѣгѡ о҃рѣчїемъ, глаголюще, іѡкѡ сеѣ іѡменѣтъ іѡнѡ вѣжїѡ. ѡнѣ же глаголемыѡмъ, іѡнѣ молчѡше, народъ же крїчѡше кѡ пїлѣтѣ: распнї, распнї ѣгѡ. Безчѣстнѡ ко смѣртїѡ ѡкложїтї ѣгѡ хотѣхѣ, да ѡ іѡрѣдѣ клѣгѡнѣ ѣгѡ пѣмѡтѣ іѡтворѣтъ. Пїлѣтъ же, іѡкї вѡ іѡмѡлѡнїхъ, глаголетъ: црїѡ ли кѡшегѡ распнѣ; ѡнї же не іѡмѣтї глаголетъ іѡнагѡ црїѡ, но кѣсарѡ. Понѣже ко хѣлѣ рѣкше, нїчѣтѡже о҃рѣчїѡ, на кѣсарѡ кознѡелѣтъ, да понѣ іѡце нѣнѣтѡкѣтѡ іѡспѡнѡтъ. Глаголетъ ко: кѣлѣкѣ іѡже царѡ сеѣ творѣнї, прѣрѣкѣѣтъ кѣсарѡ. Кѡ іѡнѣ же іѡщїемъ, женѡ кѡ пїлѣтѣ послѡ, іѡнѣ іѡтрѡшнѣмї о҃рколѣшнѣѡ, нїчѣтѡже, глаголющї, тѣкѣ іѡ прѣвѣднїкѣ ѡномѣ: о҃рѣже ко ѣгѡ рѣдї мнѡгѡѡ кѡ ноцїѡ пострѣдѡхѣ: ѡ тѡнѣ о҃рѣмѣѡѡ, крѡѡѡ ѡнѡгѡ кинѣ ѡрѣжѣтъ. ѡнї же крїчѡхѣ: крѡѡѡ ѣгѡ на нѣѡѡ, ѡ на чѣдѡ нѣтшѡ: іѡце сеѣ ѡтѣкнїшї іѡкѡдѡнѡ, нѣкїн дрѣгѣ кѣсарѡ. Сеѣгѡ о҃ркѡ о҃рколѣѡ пїлѣтъ, іѡце ѡ ѡпѡснѡ тѡгѡ вѣкѣнї непѡкїннѡ, крїтнѡмѣ ѡсѣжѣнїѡ іѡздѣтъ, ѡрѣшнїкѣ карѣвѣѣ. ѡїе же кнѣкѣѡ іѡдѡ, іѡкрѣрнїкнї покѣрѣгѡ, ѡхѡдїтъ, ѡ ѡшѣдѣ о҃рѣкѡлѣнїѡ сеѣ предѡдѣ, на дрѣѣѡ ѡкѣнѣѡѡ, послѣднї же іѡкѡлѡ надѣѡѡ рѣтерѣзѣтѣѡ. Кѡнннї о҃ркѡ трѡстїѡ по глаѡѣ ѣгѡ порѣгѣѡѡѡ, ѡкрѣмѣнѡѡтъ ѣмѣ крїтъ. тѣже ѡ кѡрїнїнї іѡмѡнѡ понѣднѣѡѡѡ, крїтъ понѣтї задѣкѡѡтъ. ѡ

обесивши, а напоследку, веома се надувши, прсну.

Војници Му, дакле, трском се изнад главе Његове изругавши, товаре Крст, затим принудивши Симона из Киринаје, међу оване Крст да носи. У трећи час, на месту званом Лобања Га распињу, са обадве Му стране и друга два разбојника обесивши, да се и Он као злочинац урачуна. И војници из рђавости разделяју Његове хаљине, а Његову нешивену одежду жребом дају, сваку увреду превршавајући. И не само то, но док и на Крсту беше, ругајући Му се говораху: Уа, Ти који рушиш храм и за три дана га саграђујеш, спаси се сам. И опет: Друге спасе, себе ли не може спасти? И опет: Ако је Цар Израиљев, нека сиђе са Крста, и вероваћемо у Њега. И кад би, дакле, истину говорили, требали би бесумње да Му приступе: не само да се познавало да је Цар Израиља, већ и целог света. Јер зашто хтеде да се сунце на три часа помрачи, и то усред дана? Да свима буде страдање објављено! Да се земља тресе, камење да пуца – изобличавајући предобразац Јевреја. Да многа тела васкрсну – у потврду општег васкрсења и у објаву силе Онога који страда. Да се завеса храмовна поцепа – као да се храм љути зато што страда Онај који се у њему слави, те многим открива невидљиво. У трећи се час, дакле, распе Христос, како каже божанствени Марко. А од шестог часа до деветог настаде тама, када и Лонгин стотник, видевши преславно и више од сунца, снажно повика: Уистину, Овај беше Син Божији.

Од разбојника, дакле, један вређаше Исуса, а други му то забрањиваше, најстроже му претећи, и исповеда да је Христос Син Божији. А на веру његову узвраћајући, Спаситељ

члѣк же третїемъ на локнѣмъ мѣстѣ кѣкше, тѣмъ распинаютъ єгѡ, ѿ ѿкобѡдѣ толмѣ и дрѣгал двѣ разкѡнника ѡкѣнкше, да и ѡнъ ѡкѡ злодѣи кнѣнѣтѣ. Хѣдогн же рѡди, раздѣленїе кѡнни рѣзамъ єгѡ полагаютъ, жрѣкѣмъ же нешкѣнѣю єгѡ ѡдѣждѣ даютъ, кѣлѡкое догѡды премнѡжитко дѣлающе. Не єі. же тѡчїю, но и на крѣтѣ сѣцѣ рѣгающеа глаголахѣ: ѡѣ, разорѡди храмъ, и тремѣ денѣми созидѡди, сїиѣ сѡмъ себѣ. И пакн: инокѡ сїиѣ, себѣ ли не мѡжетъ сїетн; И пакн: ѡце црѣ илѣкѣ єсть, да индѣтъ нкнѣ со крѣтѣ, и кѣрѣмъ къ негѡ. И ѡѣкѡ ѡце истинѣ глаголахѣ, подѡкаше неслѣнѣннѡ къ немѣ прѣстѣпнѣти: не тѡчїю ко илѣкѣ црѣ познакѡшеа, но и ксегѡ мїра. Чтѡ ко хотѡше, єже помрачнѣтѣа сѡлнцѣ на часѣ трѣ, и поередѣ ѡѣкѡ днѣ; да кѣкѣмъ вѣдѣтъ стрѣтѣ ѡкѡлѣна. Єже землѣ трѣстнѣа, кѡменїю разкѣдѡчнѣа, прѡтнѡкѡкѣрѣзноє іѡдѣѡкъ ѡкнѡчѡщемѣ: мнѡгнѣмъ тѣлѣсѣмъ кокрѣнѣтн, ко ѡѣкрѣнїе ѡкцлгѡ кокрѣнѣа, и къ ѡкѡлѣнїе стѣрѣждѣцагѡ снѡы. Завѣтѣ црѣковнѡй разнѣрѣчнѣа, ѡкѡ храмѣ іѡрѡцѣнѣа, за єже къ нѣмъ стѣрѣждѣемѣ слѡвнѣмѣ, и мнѡгнѣмъ ѡкрѣкѡнѣмѣ незрѣмѡа. Къ третїи ѡѣкѡ члѣкѣ распѡчѣа хрѣтѡсѣ, ѡкѡже вѣєтѣннѣи мѡрѣкѣ глаголетъ: ѿ шестѡгѡ же часѡ до декаѣтлгѡ тѣмѣ кѣстѣ, єгѡ и лѡгнѣнъ сѡтннѣкѣ прѣслѡвнѡа кнѣтѣкѣ, и пѡче сѡлнцѣа кѣлѣмнѣ козѣкѡ: коєстннѣ снѣ кѣ вѣїи снѣ! ѿ разкѡннѣкѡкъ ѡѣкѡ єднѣнъ догѡждѡше иїсѣ, дрѣгнѣ же козѣрѡнѡше ємѣ прѣтѣлъ запрѣтнѣтѣлѣнѣкнѣше, и хрѣтѣа иѡа вѣїѡа испѡкѣдѣтѣа: кѣрѣкѣ же єгѡ снѣкъ коздѡлѣ, єже єкъ соѡбѡ къ рѡи ѡкѣцѡкѡетѣа прѣкѣкѡнїе. Кѣлѡкѡи ѡѣкѡ догѡдѣ на нѣмъ испѡлнѣшеа, пѡлѡтѣа и тѣтѡлѣа надпнѣа на нѣмъ глаголющѣ: иїсѣа назрѡннѣнъ, црѣ іѡдѣїскнѣи. ѡце и ѡннѣ козѣрѡнѡхѣ не пнѣтн снѣце, но ѡкѡ ѡнъ рѣчѣ снѣце, пѡлѡтѣа же єже пнѣлѡхѣ, пнѣлѡхѣ, пакн прѡтнѣкѣ рѣчѣ. Тѡже снѣкѣ козѣрѣкнѣшѣ, жѡждѣ: вїсѡпѣа со

му обећава пребивање са Собом у рају. Да се свака увреда над Њим испуни, Пилат написа и натпис над Њим, који каже: Исус Назарећанин, Цар Јудејски. Мада они забрањиваху да се пише овако, него да (се напише) „Он рече овако“, Пилат опет одврати: Што писах, писах. Затим када Спас рече: Жедним, исоп му са оцтом растворише. И рекавши: Сврши се, преклони главу и предаде дух. Док сви отидоше, Мати Његова предстојаше код Крста, и сестра Њена Марија Клеопина (коју роди Јаков, а њен Клеопа бездетан умре), па још и љубљени Му ученик Јован.

Неразумни Јудеји, који не беху задовољни ни на Крсту Тело да гледају, молише Пилата, пошто беше велики дан Пасхе и петак, да осуђенима пребију голени, да би брже дошла смрт. И оној двојници пребише голени, јер још беху живи. Када до Исуса дођоше, те видеше да већ беше умро, одустадоше од пребијања. А један од војника звани Лонгин, угађајући безумноме, подигавши копље, међу десна ребра пробада Христа. И одмах изађе крв и вода, једно као од Човека, а друго као изнад Човека. То јест, крв ради причешћа божанственим освештањима, а вода ради крштења. Јер Он је заиста двоисточни извор који садржи ову нашу тајну; ово и Јован видевши посведочи, и истинито је сведочанство његово, јер предстајао је при свему, и видећи пише. И кад би лажно имао да говори, не би Учитељу на бешчашће измишљотине написао. Он, веле, који тамо беше, посудама неким прихвати божанствену и свету Крв од живототочивих ребара.

И кад се ово тако натприродно деси, пошто беше већ близу вече, излази Јосиф од Ариматеје, и он попут других

Оцтомъ ѡмд разтворѡютъ. И рекъ: сокершишамъ, преклонъ главѡ, предаде дхъ. Вскъмъ же ѡшедшымъ, маи ѡгѡ предметѡше ѡу крѡтѡ, ѡ естрѡ ѡл марїа клеѡпова, ѡже ѡкѡкъ родѡ, клеѡпѡкъ кезчѡднѡ ѡмершѡ, ѡце же ѡ ѡѡннѡ люкїмѡи ѡмд ѡрѡнкъ. Нераздѡмнїи ѡкѡ ѡдѡе, нѡже на крѡтѡ тѡкѡеи зрѡкти докѡкѡми, проиша пїлѡта, понѡже великїи кѡ дѡнкѡ пѡхѡи, ѡ пакѡѡкъ, да ѡѡждѡннѡхъ гѡлѡени сокрѡшѡтѡл, ѡкѡ да скорѡкѡ смѡртъ прїидѡтъ. И ѡвѡхъ ѡкѡ гѡлѡени сокрѡшїиша, ѡце ко жїви кѡхъ: на иїса же пришедше, ѡкѡ кїдѡша ѡгѡ ѡже ѡмершѡ, ѡже сокрѡшїти ѡкѡ, ѡстѡкнїша. ѡдннѡ же нѡкто кѡннѡкъ, лѡггїнѡ зѡкѡмѡи, кезѡмнѡмъ ѡгождѡл, козѡвнѡкѡ копїе, кѡ дѡнѡ рекѡ прокоѡлетъ хрѡтѡ: ѡ ѡкѡе ѡзкїде крѡкѡ ѡ коѡл, ѡко ѡкѡ ѡкѡ челѡвѡкѡ, ѡко же ѡкѡ пѡче челѡвѡкѡ. Илї, крѡкѡ ѡкѡ кѡжѡтѡкѡннѡхъ рѡдѡ ѡсїїнїи причѡтѡл, коѡ же крїѡенїл рѡдѡ. Тѡи ко дѡкѡтѡчнѡи ѡтѡчнїкѡ коїстннѡ, ѡже по нѡмъ содержїтъ тѡннѡтѡ: ѡл ѡ ѡѡннѡ кїдѡкѡ скнѡктѡельѡтѡкѡ, ѡ ѡтнннѡ ѡтѡ скнѡктѡельѡтѡкѡ ѡгѡ, ѡкѡ предметѡл при крѡхъ, ѡ кїдѡл пїшѡтъ: ѡ ѡкѡ ѡце кѡ лѡжнѡл ѡмѡкѡ глѡгѡлѡти, не кѡ на кезчѡетїе ѡчнѡтѡелѡ нѡцѡѡемѡл спнѡлѡ. ѡемд, глѡгѡютъ, тогѡл ѡцїѡ, соѡѡѡмъ нѡкнїмъ ѡ жнѡтѡчнѡхъ рекѡ кѡжѡтѡкѡннѡ ѡ прѡстѡю крѡкѡ прїѡтн. Сѹмъ же тѡкѡ прѡстѡтѡкѡннѡ соѡѡкнѡмъ, понѡже кѡ кѡечѡл кѡше ѡрѡе, ѡѡнѡфъ ѡже ѡ ѡрїмаѡеѡ ѡсѡднѡтъ, ѡрѡнкъ прѡжде, ѡкоже прѡчїи, ѡтѡеннѡи, ѡ кѡ пїлѡтѡл пришедъ со дерзѡкѡенїемъ, ѡкѡ знѡемд ѡцїѡ, прѡнѡтъ тѡкѡл иїсоко: ѡнъ же кѡлѡти покѡлѡкѡетъ. И ѡкѡ еѡ крѡтѡ иїе ѡемъ кѡкѡгѡѡвѡкѡннѡ положї. И ѡрѡе пришедшеи нѡцнї, прнхѡднѡтъ нїкодїмъ, нѡелѡ смѡрнѡ ѡ ѡлѡн, нѡкоѡ смѡшїнїе, сострѡенѡе крѡменѡмъ, ѡ пѡцїанїцею ѡкѡкнїше, ѡкоже ѡкѡчѡи кѡ ѡдѡемъ тѡорнѡти, кнїзѡл положїиша, ко ѡзѡчѡеннѡмъ ѡ кѡмене грѡктѡ ѡѡнѡѡѡкѡ, ѡдѡже ннѡтѡже прѡжде лежѡ, да не хрѡтѡ кокрѡшѡ,

Прободена ребра – изображавају Адамово ребро, од којег је Ева, а од ње је преступ. Копље – одвраћа од мене пламено оружје. Вода из ребра – образ крштења. Крв и трска – њима нам као Цар древно отачаство дарова и потписа. Каже се за Адамову главу да лежи тамо где се и Христос, Глава свих, распе. Крсти се дакле (Адам) истеклом Христовом крвљу. А оно се зове место Лобање зато што у потопу, када Адамова глава изван земље исплива, без костију беше ношена, као неко видљиво чудо, те њу Соломон са чашћу праоца, са свом својом војском, камењем многим покри. Зато се и то место Литостротон, тојест Каменопокривено, отада назва. Кажу тако они врсни међу светима да од Предања имају, да је и сам Адам тамо од анђел? био погребен. А где је труп, тамо и орао дође – Христос, вечни Цар, Нови Адам, који старог и преко дрвета палог Адама Дрветом исцељује.

Натприродном и нама неизмерном Твојом благоутробношћу, Христe Боже, помилуј нас. Амин.

Ἰπτόβκ λίδοστρωτόνκ, εἰετκ, κλιενοπόετλιενοε ἡμιοκίεμ:
Γλιγόλιετκ ὄρκω ε.κίχκ ἡζάκции, Ἰπ πρεдάνїл ἡмѣтн, ἡ εлмоиδ
ἀδάμδ тάμω Ἰπ ἡγγла погрекѣнδ кѣтн. ἡдѣже ὄркω трдпк, тάμω ἡ
Ὀρέлк прїнде χρῆτόεκ, κѣчнκй црѣ, нѡвκй ἀδάμк, кѣтχлго ἡ дрѣкомк
пáдшлго ἀδάма, дрѣкомк ἡцѣклáлῆ.

Прееетѣеткеникк, ἡ εѣже ѡ нáεк неиεчѣтнκмк тκвоиκмк
κáгоδтрдкїεмк, χрῆтѣε κѣε, помїнáлῆи нáεк, áμїнκ.

Синаксарско чтење на Велику суботу

У свету и Велику суботу, боготелесно погребенење Господа и Спаса нашега Исуса Христа, и Његов силазак у ад празнујемо. Њима од искварења наш род позван бивши, ка вечном животу пређе. Од свих других дана света Четрдесетница је превасходнија, а од ње је опет ова света и Велика седмица највећа; а од Велике седмице опет највећа је ова Велика и света субота. А назива се Велика седмица не зато што има веће дане или часове, него зато што се велика и натприродна чуда и изврсна дела Спаситеља нашега у њој десише, и то првенствено данас. Како приликом првог стварања света Бог свако дело сачинивши и напоследку у шести дан најгосподственије саздавши човека, у седми дан почину од свих дела Својих, и освети га, суботом га назвавши, што се тумачи као одмор. Тако и у сачињењу умног света све изврсно сачинивши, и у шести (дан) опет саздавши исквареног човека, и обновивши живоносним Крстом и смрћу, у садашњи овај седми дан одмори се, савршеним одмором од дел?, животоприродним и спаситељским уснувши сном. Силази дакле Божије Слово плоћу у гроб, а спушта се и у ад неискваривом и божанственом Својом Душом, која се у смрти подели од Тела, и коју предаде у руке Оцу, Коме и Своју крв принесе, за коју Он није молио, а која би наше избављење. Јер није у аду Господња Душа била, као душе других светих, задржана. Па како би и била, кад уопште није потпадала под прародитељску клетву као они. Но ако је нас и држао, ни Крв, којом бејасмо купљени, не узе наш непријатељ ђаво. Па како би то, осим ако не од Бога? Но и Бога Његов разбојник ђаво

Сѵнаѡарїи во сѣдѣи и великѣи седмици

Во сѣдѣи и великѣи седмици, вѣотчленное погребеніе гдѣ вѣа и сїа нашегѡ іиса хрїста, и ѣже ко адѣ сошееткѣи прѣзднѣемѣ: ѡмноже ѡ тѣи нашѣ родѣ коззѣнѣ кѣкѣ, кѣ вѣчнои жїзни прѣидѣ. вѣрхѣ ко днѣи сѣдѣи четырѣдѣсѣтница прѣкохѡднѣи: едѣ же пѣки, сїдѣ сѣдѣи и великѣи седмица колыши: и великѣи седмица пѣки колыши сїдѣ великѣи и сѣдѣи седмица. Галгѡлетѣ же великѣи седмица, не ѣкѡ колыши сѣтѣ днѣи сїи, ѡнѣ часѣи, но ѣкѡ великѣи и прѣестѣтѣвеннаѣ чдѣдѣ, и ѡзрѣдѣнаѣ сїа нашегѡ дѣлѣ кѣ нѣи содѣлѣша, и наипѣче днѣи. Ѣкоже ко кѣ прѣкомѣ мїротѣворѣнїи, вѣлкое дѣло содѣлаѣ вѣтѣ, и послѣдѣи гдѣстѣвеннѣише кѣ шѣтѣи дѣнѣ содѣлѣѣ человекѣа, кѣ седмиѣи почѣи ѡ вѣрхѣ дѣлѣ вѣонѣхѣ, и ѡсѣтѣи ѣгѡ, седмици ѡмножѣнѣ, ѣже ѡркѡ ѡпокоѣнїи толѣдѣетѣ: сїце и ко ѡмнагѡ мїра дѣланїи ѡзрѣдѣнѣ вѣл содѣлаѣнѣи, и кѣ шѣтѣи наздѣлѣ пѣки ѡтѣлѣнѣиго человекѣа, и ѡвѣнокѣкѣ живѡнонѣнѣи мѣ крѣтомѣ и смѣртїю, кѣ наѣтѣлѣнѣи пѣки седмиѣи дѣнѣ ѡпокоѣнїи, ѡвершѣннѣи мѣ дѣлѣ ѡпокоѣнїемѣ, живѡтѣстѣвеннѣи мѣ и сїиѣтѣлѣнѣи мѣ ѡсѣнѣнѣи мѣ. Сннзхѡднѣи ѡркѡ вѣтѣи слѡво сѣ плѡтїю ко грѡбѣ, хѡднѣи же и ко адѣ сѣ негѣлѣнѣио и вѣжѣтѣвеннѣио вѣоѣю дѣшѣю, раздѣлѣнѣио смѣртїю ѡ тѣлѣи, ѡже и кѣ рѣцѣи прѣдѣдѣ ѡцѣи, ѣмѣже и вѣоѣи крѡкѣ принѣсѣ, не прѣонѣшѣ, ѡзвѣлѣнїе наше кѣкѣшѣю. Не кѡ ко адѣ гдѣнѣ дѣшѣи, ѣкоже дрѣвѣи сѣтѣи дѣшѣи, ѡдѣржѣна. кѣкѡ ко; ничѣтѣже прѣроднѣтѣлѣнѣи нѣнонѣи мѣ клѣтѣкѣ, ѣкоже ѡнѣ. Но нн крѡкѣ же вѣлѣтѣи крѣгѣ нашѣ дѣлѣкоѣ, ѣце и наѣгѣ дрѣжѣше, ѣже кѣплѣннѣи кѣхѡмѣ. кѣкѡ ко ѣце не тѣѣио ѡ вѣа, но и вѣа ѣгѡ разкѡннѣи мѣ дѣлѣкоѣ ѣтѣи ѡмѣше; ѡвѣче тѣлѣнѣи мѣ и сѣ вѣжѣтѣкомѣи вѣанѣлѣ ко грѡбѣ гдѣ нашѣ иїсѣ хрїстѣи, крѣннѣи плѡтїи соѣдннѣи мѣ. кѣше же

имаше да ухвати. Међутим и телесно и са Божанством које се са плоћу крајње сјединило усели се у гроб Господ наш Исус Христос. И беше и са разбојником у рају, и у аду беше, како рекосмо, са обоженом Својом Душом. А натприродно и са Оцем беше, и уз Духа седећи, а као Бог неописани посвуда беше, док у гробу Божанство ништа није страдало, као ни на Крсту. Тело Господње дакле, претпе и погибао (тл?н?е), то јест разрешење Душе од Тела, а нипошто трулење (растл?н?е), распадање плоти и удова, односно савршено (потпуно) упропашћење.

А Јосиф, дакле, скинувши свето Тело Господње, погребава Га у новом гробу, у врту, близу Јудеја, и постави над улазом веома велики камен. А Јудеји после петка, приступивши Пилату кажу: Господару, сетисмо се да варалица онај рече док беше жив: После три дана устаћу. Чини нам се, дакле, да је добро да твоја власт нареди војсци да утврди гроб. Одговори Пилат: Ако је, дакле, варалица, зашто се бринете за његове речи док беше жив; јер онда он бесумње умре.

А када рече: Устаћу? Изгледа да то извукоше из поуке о Јони. А свакако, ако се утврди гроб, кажу безумници, неће се украсти. О, како онда безумници не разумеваху да оно што ради себе чињаху, против себе чињаху! Када Пилат нареди, сами са војничком четом и брижљивим печатом утврдише гроб, да не би без страже и печата Васкрсење Господње било слагано. Но одсад се ад, осећајући тврђу силу, суновраћује и избежумљује неправедним залагајем који ће ускоро избљувати – Христа Господа, најтврђи и крајеугаони камен, као и оно што од века поједе и стави у

из разбојникомъ и въ раи, и во адѣ клѣше, ѿкоже рече, со ѡкожѣнноу своѣю душию. прееггегеткенноу же и со ѡцѣмъ кѣ, и дхѣ соудѣлѣи, ѿкѡ кѣх неописанныи, вездѣ же кѣ, ничтѡже вжествѣ ко грѡкѣ страждѣщѣ, ѿкоже нижѣ на крѣтѣ. И тлѣнїе ѡркѡ гдѣкое тѣло претерпѣ, ѣже ѣсть разрѣшенїе души ѡ тѣла: растлѣнїа же, и сѣрѣчь разрѣшенїа плѡти и ѡдѣга, совершеннаго погдѣлїнїа никакоже. Но ѡиофѡ ѡркѡ стѡе тѣло гдѣне инѣмъ, ко грѡкѣ нѡкѣ погребѣетъ, и клѣзѡ идѣей въ вертоградѣ каменѣ кѣлїи сѣклѡ надъ входомъ грѡка положи. идѣе же ѡркѡ по пѡтѣкѣ, прїетѣпнїкше глаголютъ пїлатѣ: господи, помнѣхѡмъ, ѿкѡ лѣтеца ѡнїи рече, ѣгдѣ жївѣ кѣ, ѿкѡ по трїехъ днѣхъ возгѡнѣ: мнїи гѣл ѡркѡ нѡмъ докѡ кїти, да тѡѡ клѣтъ повелѣтѣ коннѣтѣ зѡтвердїти грѡкѣ. Ѡвѣщїа пїлатѣ: ѡце ѡркѡ лѣтеца, чтѡ ѡ глаголетъ ѣгѡ печѣтѣ; ѣгдѣ кѣ жївѣ, ѿкѡ иповѣдаемїи ѡмре. Когда же рече, возгѡнѣ; Нїган ѡ ѡнїина ѡказанїа сокрѡхѣ тѡ. вѣлѡ же ѡце ѡтвердїтѣ грѡкѣ, не ѡкрѡдетѣ. Ѡле кѡкѡ вездѣнїи, ѣлїка ѡ сѣкѣ тѡворѣхѣ, на сѣ дѣнїе не раздѣмѣхѣ! Пїлатѣ же повелѣкшѣ, сѣми сѣ коннїкїмъ чїномъ, и ѡпѡснїмъ запечатлѣнїемъ зѡтвердїша грѡкѣ, да не чдждѣей сѣцей стражи и печѣти, сокрѣнїе гдѣне ѡкоблѡно кїло кѣ. Но адѣ ѡсѣлѣ сокращѣетѣ и иждѣмѣкѣетѣ, тѡвердѣишѣо снѣл ѡцїщїа: ижклѡетъ ѡркѡ помѡлѣ неправѣднїмъ поглѡщѣнїемъ, хрѣтѣ тѡвердѣишаго и крадѣгѡлѣнаго камене: и ѿже ѡ кѣка положи ко чрѣвѣ, итѣдѣ сотворїкѣ.

Нензрѣченнїмъ снїзхождѣнїемъ тѡкоимъ, хрѣтѣ кѣе нѡшѣ, помнѣлѣи нѣсѣ, ѡмнїнѣ.

утробу.

Неизреченим снисхођењем Твојим, Христе Боже наш,
помилуј нас. Амин

Црквенословенски преузето са
ТРИЦЪ ПОСТНАД
ИЗДАНИЕ МОСКОВСКОЙ ПАТРИАРХИИ
МОСКВА 1992

По бѣгословѣнію Свѣтѣйшаго Патріярха Московскаго и всеѣ
Руси АЛЕКСІЯ П